

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตและการให้บริการแก่ประชาชน พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ หัวข้อที่ ๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ เปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้เกิดข้อจำกัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับการรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ พบว่าจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการบังคับใช้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ยังมีข้อจำกัด ดังนี้

(๑) ปัจจุบันคู่มือสำหรับประชาชนมีจำนวน ๓,๘๗๐ คู่มือ โดยหน่วยงานของรัฐเป็นผู้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการเอง ซึ่งทำให้หน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานกำหนดระยะเวลาเฝ้าไว้มากเกินไป และในทางกลับกันหน่วยงานของรัฐที่กำหนดระยะเวลาน้อยเกินไปเพื่อแสดงถึงประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของหน่วยงาน แต่ทำให้ไม่สามารถพิจารณาได้ทันตามที่กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดปริมาณคำขอค้างเป็นจำนวนมาก และหน่วยงานของรัฐก็จะใช้วิธีการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบทุก ๗ วันไปเรื่อย ๆ หรืออาจใช้วิธีหลีกเลี่ยงโดยไม่ยอมรับคำขอของผู้ยื่นคำขอในทันที ใช้วิธีให้ผู้ยื่นคำขอยื่นเอกสารทิ้งไว้ให้ตรวจสอบก่อน เพื่อให้การนี้ระยะเวลาพิจารณายังไม่เริ่มต้น

(๒) หน่วยงานของรัฐหลายแห่งไม่ได้ส่งสำเนาการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้งดังที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ทำให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้น จนกว่าจะมีการร้องเรียนมาที่สำนักงาน ก.พ.ร. โดยตรง รวมทั้งการแจ้งเหตุแห่งความล่าช้าต้องจัดทำเป็นหนังสือทุก ๗ วัน ให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ ซึ่งก่อให้เกิดภาระงานและค่าใช้จ่ายของหน่วยงานของรัฐ

(๓) การขออนุญาตประกอบกิจการหรือดำเนินการในเรื่องหนึ่งที่ประชาชนต้องยื่นขออนุญาตมากกว่าหนึ่งหน่วยงานหรือมากกว่าหนึ่งใบอนุญาต ซึ่งมีกระบวนการหลายขั้นตอน มีความยุ่งยาก และมีหลายหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องในการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาอนุญาตที่ก่อให้เกิดความล่าช้า ส่งผลให้ประชาชนเกิดความยุ่งยาก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขออนุญาต รวมถึงเป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้

(๔) พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ขาดสภาพบังคับที่ชัดเจนในกรณีหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามระยะเวลาหรือขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน เนื่องจากไม่ได้กำหนดโทษทางอาญาหรือโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน หรือกำหนดให้หน่วยงานจะต้องชดใช้ความเสียหายให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ การกำหนดให้ประชาชนอาจร้องเรียนหรือฟ้องร้องหน่วยงานที่ไม่ปฏิบัติตามคู่มือสำหรับประชาชนไม่เกิดผลจริงในทางปฏิบัติ เนื่องจากประชาชนมีความเกรงกลัวและไม่อยากมีข้อพิพาทกับหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่อนุมัติ อนุญาต และควบคุมดูแลการดำเนินการในเรื่องนั้นของตน

(๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยี วิธีการดำรงชีวิตของประชาชน และรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งแก้ไขชื่อพระราชบัญญัติฯ เพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตและรูปแบบการให้บริการ

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับบริการของประชาชน ซึ่งหน่วยงานของรัฐบางหน่วยไม่มีการปรับปรุงงานบริการให้มีประสิทธิภาพ หรือปรับให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติบางประการที่ทำให้เกิดข้อจำกัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ รัฐจึงจำเป็นต้องแทรกแซงโดยการแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ และลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

ปรับปรุงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ มีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการลดขั้นตอนการอนุญาตที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงระบบและขั้นตอนการอนุญาตให้สะดวกขึ้น และลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะนำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

การปฏิบัติงานบางขั้นตอนมีความติดขัดหรือมีข้อจำกัดทางกฎหมาย และรูปแบบการขออนุญาต ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สำนักงาน ก.พ.ร. จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว เช่น การปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนตามแผนการยกระดับการบริการภาครัฐ ระยะที่ ๒ (มติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐) การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน (มติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑) การทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมในการอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ (มติเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓) รายงานผลการออกไปอนุญาตและผลการปฏิบัติงาน (มติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓) การแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา การให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (มติเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓) การปรับปรุงระยะเวลาการพิจารณา อนุญาตและการทบทวนกฎหมายตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (มติเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาได้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับ สังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

(๑) หน่วยงานของรัฐบางหน่วยยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการตรวจสอบ การประกอบกิจการหรือดำเนินกิจการของผู้ได้รับอนุญาตให้เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาต กำหนดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ ซึ่งต่างประเทศมีการดำเนินการ ดังกล่าวโดยขึ้นกับลักษณะของกิจการและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น

- ตัวอย่างลักษณะกิจการของประเทศสิงคโปร์

๑) กิจการค้าปลีกที่ขายบุหรี่ยุติ สามารถยื่นขอใบอนุญาตขายบุหรี่ยุติโดยมิได้มีขั้นตอน การตรวจสอบการประกอบกิจการโดยหน่วยงานภาครัฐ แต่หากพบว่าการขายบุหรี่ยุติให้กับบุคคลที่มีอายุ ต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนดให้ซื้อได้ จะมีบทลงโทษทั้งการเสียค่าปรับ รวมถึงการพักใช้ใบอนุญาตและ เพิกถอนใบอนุญาต

๒) กิจการร้านนวดและสปา ในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านนวดและสปา (Massage Establishment License) พบว่าในการยื่นขอใบอนุญาตรวมถึงการต่ออายุใบอนุญาต ดังกล่าว มิได้มีขั้นตอนการตรวจสอบการประกอบกิจการโดยหน่วยงานผู้อนุญาต แต่ผู้ขออนุญาตต้องยื่น เอกสารที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานภายนอก (Third Party) ที่เป็นหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภคที่ชื่อว่า The Case Trust Accreditation สำหรับธุรกิจสปาและสุขภาพด้วย ซึ่งการรับรองดังกล่าวมีอายุ ๒ ปี

๓) กิจการร้านอาหาร และกิจการโรงแรม เป็นกิจการที่มีการตรวจสอบกิจการ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection)

๔) กิจการพลังงาน สถานที่เก็บปิโตรเลียมและวัตถุไวไฟ เป็นกิจการที่มีการตรวจสอบ กิจการ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) เพื่อตรวจสอบสถานที่และอุปกรณ์การจัดเก็บปิโตรเลียม และวัตถุไวไฟ และมาตรฐานควบคุมความปลอดภัยของกิจการ รวมถึงผู้ประกอบการต้องว่าจ้างผู้ตรวจสอบ ที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานรัฐ (Registered Inspector) ในการตรวจรับรองแผนการก่อสร้าง สถานที่จัดเก็บ (Building Plan) และนำส่งต่อหน่วยงานรัฐ เพื่อยืนยันว่าการก่อสร้างเป็นไปตาม มาตรฐานการควบคุมความปลอดภัยจากเพลิงไหม้ รวมถึงหัวข้ออื่น ๆ ที่กำหนด ซึ่งถือเป็นการถ่ายโอน ให้ภาคเอกชนดำเนินการตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการแทนภาครัฐ

- ตัวอย่างลักษณะกิจการของประเทศออสเตรเลีย

๑) กิจการค้าปลีกที่ขายสุรา กรณีการขายแบบอนุญาตให้เปิดดื่มในบริเวณร้านได้ ผู้ประกอบการต้องมีการตรวจสอบรับรองด้วยตนเอง (Self-Declaration) โดยต้องจัดทำรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของกิจการ (Risk Assessment Management Plan : RAMP) ตามแบบฟอร์มของภาครัฐโดยแจ้งขอบเขตบริเวณที่สามารถดื่มสุราในร้านได้ การประเมินและจำกัดการส่งเสียงดังจากร้าน มาตรการการจัดการด้านความปลอดภัยของร้าน

๒) กิจการร้านอาหาร ประเภทการอนุญาตขายอาหารกับสุราควบคู่ไปด้วย เมื่อผู้ประกอบการยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการร้านอาหาร (Restaurant and Catering Liquor License) หรือที่เรียกกันว่า Licensed Restaurant เจ้าหน้าที่จะพิจารณาโดยกรณีทั่วไปอาจไม่มีการตรวจสอบกิจการ แต่อย่างไรก็ตามบางกรณีเจ้าหน้าที่จะประกาศคำขอเปิดร้านอาหารให้ประชาชนทั่วไปรับทราบ (Advertise) เพื่อให้ประชาชนหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องขอตรวจสอบหรือคัดค้านคำขอได้ (On-site Inspection) แต่อย่างไรก็ตามจะมีการสุ่มตรวจการประกอบกิจการหรือดำเนินกิจการว่าเป็นไปตามมาตรฐานและสุขอนามัยต่าง ๆ ตามที่ได้อนุญาตและตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดหรือไม่

๓) กิจการโรงงานผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ มีการยื่นใบรับรองที่ผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก (Third Party) และมีการตรวจสอบ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) และมีการดำเนินการตรวจสอบการประกอบกิจการต่อเนื่อง ตามรอบระยะเวลา (Ongoing Inspection) โดยระยะเวลาและความถี่ในการตรวจสอบขึ้นกับระดับความเสี่ยงของกิจการ และผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบที่ผ่านมา

๔) กิจการโรงพยาบาล มีการตรวจสอบสถานที่จริง (On-site Inspection) อย่างละเอียดและเข้มงวด โดยในการขออนุญาตประกอบกิจการโรงพยาบาล หน่วยงานรัฐจะส่งจดหมายแจ้งการตรวจสอบกิจการในเบื้องต้น ถ้าผ่านการอนุมัติแล้ว จะถือว่าผ่านการอนุมัติในหลักการ (Approval in Principle) ทั้งนี้ เมื่อการก่อสร้างโรงพยาบาลแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐจะเข้าตรวจสอบรอบสุดท้าย ณ สถานที่จริง (Final On-site Inspection) ว่าการก่อสร้างถูกต้องตามแบบที่ยื่นขอหรือไม่ รวมถึงเรียกขอเอกสารใบรับรองต่างๆ เพิ่มเติม และเมื่ออนุญาตแล้วจะมีการตรวจติดตามการดำเนินกิจการ อาทิ การให้ทำการประเมิน และการตรวจสอบ ณ สถานที่จริง โดยระยะเวลาและความถี่ในการตรวจสอบจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับการประเมิน รวมถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่ตรวจพบจากการตรวจสอบที่ผ่านมาด้วย

การดำเนินการดังกล่าวสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทกับสังคมไทยได้ โดยการกำหนดระดับความเสี่ยงของกิจการ ได้แก่ ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ ทั้งนี้ รูปแบบการตรวจสอบกิจการยังนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของแต่ละกิจการมากกว่า ๑ รูปแบบผสมผสานกันได้ ซึ่งรูปแบบการตรวจสอบ ประกอบด้วย (๑) การตรวจรับรองด้วยตนเอง (Self-Declaration) (๒) การตรวจสอบ ณ สถานที่จริง (On-site Inspection) (๓) การตรวจแบบทางไกล (Remote Inspection) และ (๔) การถ่ายโอนภารกิจตรวจสอบให้หน่วยงานกลางหรือผู้ตรวจสอบเอกชน (Third Party)

(๒) ปัญหาที่หน่วยงานของรัฐเพิกเฉยโดยมิได้ออกคำสั่งหรือพิจารณาไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนนั้น จากการศึกษาพบว่า ในต่างประเทศมีแนวคิดกำหนดผลทางกฎหมายในกรณีที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนิ่งเฉย ไม่มีการออกคำสั่งทางปกครองตามคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ถือว่าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งอนุมัติอนุญาตหรือเห็นชอบ (หรือปฏิเสธ) โดยปริยาย เช่น

- สหภาพยุโรป ใช้ “ข้อกำหนด Bolkestein” ที่กำหนดให้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีได้มีคำสั่งหรือวินิจฉัยสั่งการใด ๆ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่ามี การอนุญาตโดยปริยายเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลานั้น เว้นแต่ในกรณีที่มิได้มีผลกระทบร้ายแรงหรือมีเหตุผลอันสำคัญอย่างยิ่งยวดเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์อันชอบธรรมของปัจเจกบุคคลที่สาม

- สาธารณรัฐฝรั่งเศส ใช้ “ประมวลกฎหมายว่าด้วยการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับหน่วยงานทางปกครอง” (code des relations entre le public l’administration หรือ CRPA) ซึ่งได้บัญญัติหลัก “การนิ่งเฉยของฝ่ายปกครองมีผลเท่ากับเห็นชอบ” (principe du silence valant acceptation) ไว้ว่า การที่หน่วยงานทางปกครองที่ได้รับคำขออนุญาตเป็นเวลาสองเดือนมีผลเท่ากับเห็นชอบกับคำขอนั้น เว้นแต่บางกรณีให้ถือเป็นคำสั่งปฏิเสธ เช่น กรณีคำร้องเรียนหรือการอุทธรณ์ การรักษาความมั่นคงแห่งชาติหรือความปลอดภัยสาธารณะ หรือกรณีที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศหรือกฎหมายของสหภาพยุโรป รวมทั้งกรณีที่มีการบัญญัติยกเว้นไว้ในรัฐธรรมนูญ

การดำเนินการดังกล่าวสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทกับสังคมไทยได้ โดยกำหนดให้ถือว่าผู้อนุญาตมีคำสั่งอนุญาต เมื่อไม่สามารถพิจารณาแล้วเสร็จได้ตามกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งการปล่อยระยะเวลาให้ช้าออกไปเป็นการเพิ่มต้นทุนและภาระแก่ประชาชน รวมถึงอาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในส่วนที่เกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครอง หากมิได้มีกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดระยะเวลาไว้ ให้เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครองนั้นให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตเหมือนกัน และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สอดคล้องกัน

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

ร่างกฎหมายนี้ไม่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระโดยตรงให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเป็นการกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนจากหน่วยงานภาครัฐ

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ภาคประชาชน

(๑.๑) การขยายขอบเขตการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนนอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกฯ จะทำให้ประชาชนทราบขั้นตอน กระบวนการ ระยะเวลา และรายการเอกสารหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอ ได้ครอบคลุมทั้งงานอนุมัติ อนุญาต และงานบริการประชาชน

(๑.๒) ประชาชนและผู้ประกอบการได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสามารถประกอบกิจการได้อย่างต่อเนื่อง จากการลดขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต การปรับเปลี่ยนรูปแบบการอนุมัติ อนุญาต การขออนุญาตเพียงหน่วยงานเดียว การชำระค่าธรรมเนียมแทนการต่ออายุใบอนุญาต การทดลองประกอบกิจการ หรือการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

(๒) ภาครัฐ

(๒.๑) หน่วยงานภาครัฐเกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติ ทำให้สามารถดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายนี้ได้อย่างถูกต้อง

(๒.๒) การลดภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวกให้หน่วยงานภาครัฐทำงานได้รวดเร็ว คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒.๓) การลดทุจริตคอร์รัปชัน และลดโอกาสในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ขั้นตอน และระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชน รวมทั้งการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการลดโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะเรียกรับผลประโยชน์จากการให้บริการจากประชาชน

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไรและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

ร่างกฎหมายนี้กำหนดกลไกสำคัญที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกฎหมายให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและประชาชนมีระยะเวลาในการเตรียมการให้สามารถบังคับการและดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างถูกต้อง เว้นแต่การให้ผู้อนุญาตพิจารณากฎหมายที่ให้อำนาจในการอนุญาตว่าสมควรปรับปรุงกฎหมายนั้นและแจ้งสำนักงาน ก.พ.ร. ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณาหรือให้บริการดำเนินการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะพิจารณาปรับปรุงกระบวนการโดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามความเหมาะสมและเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ร่างกฎหมายนี้กำหนดกลไกสำคัญที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกฎหมายให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้น ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีระยะเวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจกลไกต่าง ๆ ในร่างกฎหมายนี้ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

ค่าใช้จ่ายในส่วนของการจัดให้มีศูนย์รับคำขอกกลาง ประมาณการในปีแรก เป็นจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปีที่สอง จำนวน ๒๒,๑๕๐,๐๐๐ บาท และปีที่สาม จำนวน ๒๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย งบบุคลากร (จ้างเหมาบริการบุคคล ๑๕ อัตรา) งบดำเนินงาน (พัฒนาระบบการให้บริการของศูนย์รับคำขอกกลางผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ) และงบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และสถานที่ทำงาน) โดยดำเนินการพัฒนาต่อยอดจากระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) เพื่อรองรับการยื่นคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต การรับชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ การออกและส่งหนังสือรับรอง ใบอนุญาตหรือเอกสารต่าง ๆ รวมถึงติดตามความคืบหน้าในการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. จะเป็นหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้บริการประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้นต่อไป

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างกฎหมายนี้แก้ไขเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีมาตรการต่าง ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศจากการปรับปรุงระบบและขั้นตอนการอนุญาตที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและภาคธุรกิจมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาระบบการให้บริการผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม ไม่มี

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย และเพิ่มความสะดวกให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น รวมทั้งช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐอันจะนำไปสู่การลดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ
การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ไม่มี
๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ ไม่มี
๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา ไม่มี
๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง
หรือดำเนินกิจการทางปกครอง ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ
และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

๓ มีนาคม ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๑. นายธนศักดิ์ มังกรโทย	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๙๙๒๖	อีเมล tanasak@opdc.go.th
๑. นางชนิษฐา งามวงศ์สถิต	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๙๙๔๗	อีเมล kanitta.w@opdc.go.th
๒. นางสาวจิราภรณ์ อิศริโยดม	โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๘๘๒	อีเมล jiraporn@opdc.go.th